

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ เพื่อที่จะช่วยให้ประชากรมีความรู้ ความคิด ค่านิยมที่ดี ตามที่รัฐต้องการ เป็นการช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นบุคคลที่สังคมพึงปรารถนา สามารถอยู่รวมในสังคมได้อย่างสงบสุข คำร่งคนเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นการศึกษาที่ใช้เป็นฐานในการก้าวเข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น รัฐบาลได้มองเห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับนี้ จึงจัดเข้ามาอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของรัฐ กำหนดอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ กล่าวคือ ประชากรทุกคนที่อยู่ในเกณฑ์จะต้องเข้ารับการศึกษาในระดับนี้ตามที่รัฐจัดบริการให้ โดยรัฐเป็นผู้ออกค่าเล่าเรียนให้ทั้งหมด เฉพาะโรงเรียนในส่วนของรัฐ ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้ได้กระจายกระจายอยู่ทั่วประเทศ เพื่อที่จะบริการให้ประชากรที่อยู่ในวัยเรียนได้ศึกษาเล่าเรียน

โรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งกระจายอยู่ทุกตำบลของประเทศนั้นมีบุคลากรที่เป็นตัวจักรสำคัญในการดำเนินการจัดการประถมศึกษาก็คือ ครู เพราะถ้าหากครูเหล่านั้นจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะทำให้นักเรียนมีคุณภาพที่ดี ซึ่งประเมินได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ดี แต่ในสภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาในระดับนี้ยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ซึ่งจากการสรุปโครงการวิจัยและวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษา โครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พ.ศ. 2525-2534 และการสำรวจสภาวะทางการศึกษาของประเทศ ซึ่งจัดทำโดยความร่วมมือระหว่างองค์การยูเนสโกและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สรุปผลสอดคล้องกันว่า ครูส่วนใหญ่สอนโดยใช้วิธีการบรรยายเป็นหลัก ถึงแม้ว่าหลักสูตรกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงแล้วก็ตามและคุณภาพของนักเรียนที่

สำเร็จชั้นประถมศึกษาในแต่ละชั้น อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ (สมยศ เม่นแย้ม 2529 : 10-11) และจากการสรุป อุปสรรค และปัญหาในการพัฒนาการศึกษา ในรอบทศวรรษ (2520-2529) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีใจความตอนหนึ่งว่า ครูยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน คือสอนแบบเดิม ๆ นั้นเอง พร้อมกับเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือการสนับสนุนงานวิชาการ โดยนิเทศการศึกษา (บันลือ พฤษะวัน 2528 : 7-8) เพราะการนิเทศ การศึกษา เป็นการแก้ไขปัญหามีระบบและเป็นการให้ศึกษานิเทศก์กับครูได้ร่วมมือกัน ที่จะหาทางช่วยเหลือให้ครูผู้สอนได้พัฒนาปรับปรุงการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น และส่งผล ที่คือผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน

จากข้อความข้างต้นพอจะกล่าวได้ว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนี้ศึกษานิเทศก์ สามารถที่จะช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาคือเป็นอย่างไร จึงถือได้ว่าศึกษานิเทศก์มีบทบาท และมีความจำเป็นต่อการจัดการ เรียนการสอนเป็นอย่างมากทั้งในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต ในฐานะเป็นนักวิชาการที่ทำหน้าที่แนะนำให้ความช่วยเหลือค้ำวิชาการ ในการดำเนินงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจากครูที่ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา มาเป็นศึกษานิเทศก์ จากครูกลุ่มหนึ่งมาเป็นหน่วยงานที่มีบุคลากร เป็นจำนวนมากและ จากหน่วยงานที่ไม่เป็นทางการมาเป็นหน่วยงานที่เป็นทางการ ล้วนแสดงให้เห็นชัด ว่า ศึกษานิเทศก์เป็นบุคคลที่จำเป็นสำหรับการศึกษาในระยะที่ประเทศชาติต้องการ พัฒนาเช่นนี้ (สมาคมนิเทศก์ 2525 : 212)

จากเหตุผลของความสำคัญดังกล่าว รัฐจึงได้จัดให้มีศึกษานิเทศก์ขึ้น โดยเริ่มจากกรมวิสามัญศึกษา ได้จัดอบรมศึกษานิเทศก์เป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2495 ที่โรงเรียนสวนสุนันทา และต่อมาตำแหน่งศึกษานิเทศก์ประจำ กรมวิสามัญศึกษาที่ถูกแต่งตั้งเป็นทางการ ในปี 2495 ต่อมาในปี 2497 ได้จัดตั้งศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา และ พ.ศ. 2500 ได้แต่งตั้งศึกษานิเทศก์ ฝ่ายสามัญประจำจังหวัดขึ้นเป็นครั้งแรก (ชาวี มณีศรี 2521 : 54) และ แต่งตั้งศึกษานิเทศก์เขต 12 ในปี พ.ศ. 2503 สำหรับช่วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร เป็นกำลังสำคัญของจังหวัดและเขตในค้ำวิชาการ (กรมสามัญศึกษา หน่วยงาน นิเทศก์ 2511 : 1)

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญ
พ.ศ. 2519 ใ้กระบวนหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ซึ่งประกอบด้วยศึกษานิเทศก์กรม ศึกษา
นิเทศก์เขต ศึกษานิเทศก์จังหวัดไว้ดังนี้

1. นิเทศการสอนและการบริหารงานวิชาการหรือเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ
ในสถานศึกษาที่อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบ
2. ตรวจสอบและควบคุมสถานศึกษาในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย
ระบุไว้
3. ศึกษาทดลองวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน งานค้ำวิชาการ
ตลอดจนการบริหารการศึกษา
4. พิจารณาและพัฒนาหลักสูตร แบบเรียน หนังสือประกอบการเรียน
แบบการสอน หรือการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน
5. จัดทำคู่มือครู เอกสารวิชาการ และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียน
การสอน
6. ปรับปรุง ส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนและการบริหารการศึกษา
โดยใช้นวัตกรรมการศึกษาต่าง ๆ
7. จัดประชุมอบรม สัมมนา ครูอาจารย์หรือผู้บริหารการศึกษาและ
ส่งเสริมงานวิชาการ
8. ประเมินผลงานทางค้ำวิชาการ
9. เสนอแนะให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่กรมสามัญศึกษา
10. งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
2519 : 4-5)

หน้าที่ทั้ง 10 ประการ สามารถจำแนกออกเป็น 3 ค้ำใหญ่ ๆ คือ
ค้ำวิชาการ ค้ำบริหาร และค้ำการตรวจสอบควบคุม ค้ำที่สำคัญที่สุดคือ
ค้ำวิชาการ แต่หลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2503
มาใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ตามระเบียบ
ดังกล่าวข้างต้น จึงไม่สอดคล้องกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 และประกอบด้วย

ได้มีพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหาร โรงเรียนประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและโรงเรียนประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2523 ฉะนั้นในปี พ.ศ. 2524 จึงได้มีระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2524 เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและเนื้อหาของหลักสูตรใหม่ ตามระเบียบนี้ได้แบ่งหน่วยปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ออกเป็น 3 ระดับคือ

1. ศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด กรุงเทพมหานคร
3. งานนิเทศการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ

ศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีหน้าที่หลักคือติดตามและประเมินผล การจัดการประถมศึกษา ซึ่งงานในหน้าที่นี้เป็นงานที่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายจากเลขาธิการ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่หลักคือ งานวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน และงานจัดทำแผนพัฒนา ส่วนงานรองคือ สนับสนุนงานวิชาการแก่โรงเรียน งานร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษาและงานส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ

ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีหน้าที่หลักคือ งานนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นความหวังของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในอันที่จะให้ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ นิเทศ ช่วยเหลือ แนะนำ และส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนอย่างแท้จริง เพื่อให้บังเกิดผลตามมาตรฐานทางวิชาการและจัดทำแผนพัฒนาของอำเภอ

สำหรับหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตามระเบียบดังกล่าวมีทั้งหมด 13 ข้อ ดังนี้

1. ช่วยวางแผนและดำเนินการนิเทศ แนะนำ แก้ไข ปรับปรุงและติดตามผลการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนให้บังเกิดผลตามมาตรฐานทางวิชาการและงานโครงการสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเป็นพิเศษในเรื่องอนามัยโรงเรียน สุขศึกษาสายการศึกษา ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี กีฬา จริยธรรม วัฒนธรรม และอื่น ๆ

2. เป็นวิทยากรประชุมอบรม สัมมนาทางวิชาการ ตามความต้องการของกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน

3. ส่งเสริมให้โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนนิเทศการศึกษาได้

4. ส่งเสริมการทดลอง ค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา

5. รวบรวมข้อมูลและสถิติทางการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอหรือกิ่งอำเภอให้เป็นปัจจุบัน

6. วางแผนพัฒนาการศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ

7. ประสานงานวิชาการระหว่างโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนจังหวัด

8. ร่วมมือในงานวิจัยและส่งเสริมการนำผลงานวิจัยไปใช้ในโรงเรียน

9. เสนอแนะการจัดตั้งงบประมาณและการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาของอำเภอและกิ่งอำเภอ

10. ศึกษาเพื่อเสนอแนะการจัดตั้ง รวมหรือเลิกกลุ่มโรงเรียนในอำเภอหรือกิ่งอำเภอ

11. ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ

12. ปฏิบัติงานโครงการพิเศษ

13. ปฏิบัติงานวิชาการอื่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

หน้าที่ของศึกษานิเทศก์อำเภอทั้ง 13 ข้อที่กล่าวมา สามารถสรุปได้เป็น ลักษณะงานสำคัญได้ 9 งาน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดขอบข่ายหน้าที่การรับผิดชอบให้แก่งานนิเทศการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ซึ่งเป็นหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงของศึกษานิเทศก์อำเภอ ได้แก่

1. งานพัฒนาการศึกษา
2. งานการ ิเรียนการสอน
3. งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน
4. งานนิเทศและการตรวจเยี่ยม
5. งานสนับสนุนวิชาการ
6. งานข้อมูลทางการศึกษา
7. งานจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ
8. งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์
9. งานเลขานุการ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525 : 254-255)

เมื่อพิจารณาหน้าที่และงานในความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์อำเภอ จะเห็นว่า กำหนดไว้กว้างขวางมากเกินไป ยากที่จะปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ และประกอบกับในระยะเริ่มแรกในปี 2525 มีศึกษานิเทศก์อำเภอไม่ครบตามอัตรา ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ อำเภอขนาดใหญ่มากและใหญ่จะมีศึกษานิเทศก์จำนวน 4 คน อำเภอขนาดกลางมีจำนวนศึกษานิเทศก์ 3 คน อำเภอขนาดเล็กและเล็กมาก มีจำนวนศึกษานิเทศก์ 2 คน จากข้อมูลการประถมศึกษาปี 2526 มีจำนวนศึกษานิเทศก์ เพียง 855 คน จากจำนวนทั้งหมด 697 อำเภอ ในขณะที่มีครูประถมศึกษา ทั้งหมดจำนวน 329,374 คน และจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 30,693 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527 : 32)

ในปี พ.ศ. 2528 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้แต่งตั้งศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเพิ่มเติมให้ครบตามเกณฑ์ ขนาดของอำเภอ เพื่อให้สัดส่วนศึกษานิเทศก์ต่อครูเหมาะสมยิ่งขึ้น และหวังว่า

จะสามารถนิเทศครูได้อย่างทั่วถึง สามารถปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามจุดหมาย

จากผลการสำรวจความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ซึ่งสำรวจโดยสมาคมศึกษานิเทศก์เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2527 พบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีปัญหาและอุปสรรคในการทำงานมาก ทำให้เกิดความท้อแท้ ซากขวัญ กำลังใจ (สมาคมศึกษานิเทศก์ อัครสาเนา 2527)

ศึกษานิเทศก์อำเภอเป็นความหวังของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าจะเป็นผู้ที่ออกไปนิเทศช่วยเหลือ แนะนำ และส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลตามมาตรฐานทางวิชาการและจากการบรรยายเรื่องทิศทางการนิเทศการศึกษาในแผนระยะที่ 6 ของเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มุ่งหวังที่จะให้การนิเทศในระดับอำเภอเป็นยุทธศาสตร์ในการเร่งรัดคุณภาพการจัดการศึกษาระดับโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน เพราะศึกษานิเทศก์อำเภอเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับครูและทราบข้อมูลปัญหาต่าง ๆ ที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์อำเภอต้องประสบกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีทั้งปัญหาที่เกิดจากตัวศึกษานิเทศก์เองและปัจจัยภายนอกอื่น ๆ

สำหรับสภาพการดำเนินการศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตการศึกษา 9 จากการวิจัยของ พงษ์ทิศ พานิด เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารครูและบุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่า ครูมีวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.48 และระดับปริญญาตรีร้อยละ 41.52 เคยผ่านการอบรมการใช้หลักสูตร ร้อยละ 70 และไม่ผ่านการอบรม ร้อยละ 30 มีสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรคือ ผู้บริหารและครูไม่เข้าใจหลักสูตรอย่างแจ่มชัดครูยังยึดแนวการสอนแบบเก่า ๆ ครูไม่ได้จัดทำแบบเตรียมการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์และชววนการใช้หลักสูตรขาดการนิเทศและการติดตามผลอย่างจริงจัง (2527 : 153-157) นอกจากนั้นจากลำดับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้น ป.6 ระดับประเทศในปีการศึกษา 2528 จังหวัดในเขตการศึกษา 9 มีลำดับดังนี้ จังหวัดอุดรธานีอยู่ในอันดับที่ 54 จากเดิมปี 2527 อยู่ในอันดับที่ 16

จังหวัดสกลนครอยู่ในอันดับที่ 54 จากเดิมอันดับที่ 49 จังหวัดหนองคายอยู่ในอันดับที่ 60 จากเดิมปี 2527 อยู่ในอันดับที่ 42 จังหวัดเลยอยู่ในอันดับที่ 42 จากเดิมปี 2527 อยู่ในอันดับที่ 72 จังหวัดขอนแก่นอยู่ในอันดับที่ 29 จากเดิมปี 2527 อยู่ในอันดับที่ 60 (กองวิชาการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2528: 17)

จากสภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตการศึกษา 9 มีอยู่หลายจังหวัดที่คุณภาพไม่ดีขึ้นกว่าเดิม จึงนึกจากความคาดหวังของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ต้องการจะให้ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอช่วยให้ครูได้ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

ฉะนั้น ควรจะมีการศึกษาว่าการที่ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 9 ปฏิบัติงานไม่ได้ผลดีตามความคาดหวังของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สืบเนื่องมาจากสาเหตุใด ซึ่งตามความเห็นของเกรียง เอี่ยมสกุล เห็นว่า เรื่องของศึกษานิเทศก์เวลานี้กลายเป็นเรื่องที่มีปัญหา ศึกษานิเทศก์เป็นตัวปัญหา (2509 : 2) จากปัญหาของศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติงานได้ไม่ดีก็เนื่องจากศึกษานิเทศก์ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับงานตามหน้าที่ จากปัญหาคงกล่าวประกอบด้วยในปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาในเรื่องเหล่านี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 9 มีความเข้าใจเกี่ยวกับงานตามหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะเป็นข้อมูลในการหาแนวทางพัฒนาศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอให้มีความเข้าใจตามหน้าที่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความเข้าใจของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 9

คำถามสู่คำตอบ

1. ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 9 มีความเข้าใจเกี่ยวกับงานตามหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใด

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความเข้าใจของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตามลักษณะงานนิเทศการศึกษา 9 งาน ดังนี้

- 1.1 งานพัฒนาการศึกษา
- 1.2 งานการ เรียนการสอน
- 1.3 งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน
- 1.4 งานนิเทศและการตรวจเยี่ยม
- 1.5 งานสนับสนุนวิชาการ
- 1.6 งานข้อมูลทางการศึกษา
- 1.7 งานจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ
- 1.8 งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์
- 1.9 งานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความเข้าใจของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 9

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

- จังหวัด
- ระดับการศึกษา
- ปีที่เข้าสู่ตำแหน่งศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

3.2 ตัวอย่าง

- ความเข้าใจของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของ
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณากำหนดหลักสูตร การ
ฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอ
2. เป็นแนวทางให้ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอได้พัฒนา
ตนเอง

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน หมายถึง ความสามารถในการตีความสรุปความเพื่อตอบคำถาม
ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอ ตามลักษณะงานนิเทศการศึกษา 9 งาน

ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หมายถึง ข้าราชการครู
ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ประจำสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ เขต
การศึกษา 9

เขตการศึกษา 9 หมายถึง เขตปฏิบัติการทางการศึกษาของกระทรวง
ศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดเลย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสกลนคร จังหวัด
ขอนแก่น และจังหวัดหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 9 ทั้งหมด 5 จังหวัด คือ เลย หนองคาย อุดรธานี ขอนแก่น สกลนคร รวมทั้งสิ้น 264 คน โดยแยกตามรายจังหวัด ดังนี้

จังหวัดเลย	ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	จำนวน	36 คน
จังหวัดหนองคาย	ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	จำนวน	35 คน
จังหวัดอุดรธานี	ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	จำนวน	73 คน
จังหวัดขอนแก่น	ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	จำนวน	71 คน
จังหวัดสกลนคร	ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	จำนวน	49 คน
	รวม		264 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและแบบสำรวจความเข้าใจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open - ended) ตามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) ตามความเข้าใจเกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาถำร่า เอกสาร บทความ และงานวิจัยเกี่ยวกับ

1.1 หลักการ แนวคิด และข้อค้นพบเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา และคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์

1.2 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2524

- 1.3 คู่มือการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอ/กิ่งอำเภอ
- 1.4 คู่มือนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา
- 1.5 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และข้อค้นพบเกี่ยวกับการจัดการเรียน
การสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ ระดับประถมศึกษา
- 1.6 หลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน และหนังสืออ่านประกอบการเรียน
การสอน

วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อเป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือสำหรับ
ศึกษานำสภาพการปฏิบัติงาน

2. สร้างแบบสำรวจความเข้าใจให้ครอบคลุมขอบข่ายตามที่
3. นำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. ทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างการวิจัย จำนวน 30 คน
5. หาค่าความยากง่ายและหาค่าอำนาจจำแนก
6. นำแบบสำรวจมาหาค่าความเชื่อมั่น
7. นำแบบสำรวจไปใช้กับกลุ่มประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเดินทางไปติดต่อที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด
ในเขตการศึกษา 9 ให้ช่วยแจกแบบสอบถามไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
ในสังกัด และในการเก็บแบบสอบถามคืนผู้วิจัยจะเดินทางไปเก็บด้วยตนเองที่สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดที่รวบรวมไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัว วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอ
ในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2. ข้อมูลด้านความเข้าใจเกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ วิเคราะห์โดยใช้ดัชนีมัลติเพล็กซ์
(X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เป็นรายชื่อและรายคำ แล้วนำ
เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ลำดับชั้นของการเสนอผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดลำดับชั้นของการนำเสนอผลการวิจัย
โดยแบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการ
วิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัย คำนิยามศัพท์เฉพาะ
วิธีดำเนินการวิจัย และการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กล่าวถึงหลักการ แนวคิด และข้อค้นพบ เกี่ยวกับนิเทศการศึกษา แนวคิด
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ลักษณะงานนิเทศการศึกษาตามโครงสร้าง
ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กล่าวถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับในแบบสอบถาม และแบบสำรวจแล้ว
ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยสรุปผลการวิจัย
อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ